

MAARTJE LUTE

Benja's
present

Uitgeverij Oorsprong

Dit boek draag ik op aan mijn zonen:

Boaz
&
Benja

*Als mijn hart uit elkaar kon spatten van liefde voor jullie,
dan had het dat gedaan!
Gelukkig kan dat niet,
en mag ik de liefde voor jullie elke dag zelf blijven voelen.*

Het overlijden van mijn zoon Benja heeft mijn wereld veranderd op een manier die ik nooit voor mogelijk had gehouden. Alles wat ik tot dan toe had geleerd, waar ik waarde aan hechtte, wat ik dácht dat belangrijk was, veranderde of verdween.

De levenslessen die ik kreeg door zijn geboorte en vooral zijn overlijden, heb ik ervaren als een geschenk.

Benja ís er gewoon nog. Weliswaar niet in fysieke vorm, maar voor mij misschien nog wel dichterbij dan hij hier op aarde ooit had kunnen zijn.

Een van de meest waardevolle inzichten, is dat we alleen bestaan in het nu. Het enige dat er is, is het hier en nu. Dat is waar we onze levens leven, niet in het verleden, niet in de toekomst. The present, dat is alles dat we hebben.

Dit boek verschijnt op 31 januari, Benja's verjaardag. Dit is mijn cadeau aan hem. <3

Maartje

Voorwoord

Er was eens een zieltje dat nog één keer naar de aarde wilde. Hij was er al vele keren geweest, hij had al vele levens geleefd en was inmiddels een wijze, of oude ziel geworden. Maar hij wilde nog één keer, nog één keer naar de aarde. Maar hij wilde niet zomaar gaan, hij wilde iets bijzonders doen. Op zijn laatste reis wilde hij iets heel bijzonders zijn voor iemand. Op zijn laatste reis wilde hij iemand het mooiste geschenk geven dat er bestaat.

‘Wat is het grootste geschenk dat je iemand kan geven?’ vroeg hij aan God of het Universum of het ‘iets’ dat op dat moment naar hem luisterde.

‘Het grootste geschenk dat je iemand kan geven is zichzelf’, was het antwoord.

‘Hoe moet ik dat doen?’ vroeg het zieltje. ‘Hoe kan ik iemand zichzelf geven?’

‘Dat kan alleen door jezelf te geven’, hoorde hij.

‘Dat kan ik wel, denk ik’, zei het zieltje. ‘Ik hoef alleen maar geboren te worden en dan heb ik mezelf gegeven.’

En zo gebeurde het. Het zieltje werd geboren. Maar waar hij zo op hoopte, gebeurde niet. De moeder keek helemaal niet meer naar zichzelf, ze keek alleen nog maar naar hem. Naar de baby waar het zieltje in zat.

Het zieltje kon nog niet zoveel in dit lichaam. Het enige dat hij kon was kijken. Dat was wat hij deed, hij keek zijn moeder aan met de meest intense blik die hij had. En heel, heel even raakten hun zielen elkaar. Dit was waar het zieltje op hoopte, maar het was niet genoeg.

Wat moest hij nu, wat kon hij doen?

Hij had afgesproken dat hij haar het grootste geschenk ter

wereld zou geven. Zó lukte het niet. Het lukte niet in dit lichaampje.

Na overleg met zijn engelen en gidsen kwam hij tot de conclusie dat dit niet de manier was, op deze manier zou het niet gaan lukken. De enige manier om zichzelf aan haar te geven was om zichzelf aan God terug te geven. Toen hij dat besloten had, werd hij zeker en zeker. Zijn moeder werd steeds banger en banger. Ze raakte zichzelf steeds meer kwijt. Zó ver, dat ze niet meer wist wie ze was en besloot om hulp te vragen. Ze vroeg om hulp, en die kwam. Maar niet in de gedaante die zij voor ogen had. Met de beslissing van het zieltje om naar huis te gaan, was zijn geschenk begonnen. Hoe groot haar pijn ook was, de moeder herkende het geschenk. Ergens heel diep van binnen herkende ze de liefde die verschool in deze grootse pijn. Toen dat gebeurd was, wist het zieltje dat hij kon gaan. Hij ging, wetende dat zijn moeder altijd in alles de liefde zou blijven zoeken. Hij wist dat dát haar enige manier was om met de pijn te kunnen leven: het zoeken naar de liefde. En in haar zoektocht naar liefde vond ze zichzelf. Hij had haar het grootst mogelijke geschenk gegeven dat er bestaat.

De 20 wekenecho

‘Mike, ik denk niet dat ik dat kan volhouden’, zeg ik hem hoopvol aankijkend. Ik wil zo graag weten wat ‘het’ wordt. Ik wil zo graag weten hoe mijn leven eruit komt te zien. Of we bijvoorbeeld elke week samen langs de kant van het voetbalveld staan, of dat Mike op woensdagmiddag naar balletles moet. Ik wil weten of ik de kleertjes van Boaz moet bewaren of dat ik een hele nieuwe garderobe aan moet schaffen. Ik wil weten met welk behang ik de nieuwe babykamer kan behangen. Ik wil eigenlijk gewoon heel graag weten waar ik aan toe ben, ik wil weten wat ik kan verwachten, ik wil weten hoe mijn leven gaat lopen, kortom, ik heb graag dingen in de hand.

Het is begin oktober 2017 en ik ben bijna twintig weken zwanger. Ik kan mijn nieuwsgierigheid naar het geslacht van de baby steeds moeilijker bedwingen. Elk gesprek dat over ‘de baby’ gaat eindigt in mijn dwingende verzoek om bij de twintigwekenecho tóch te vragen wat het wordt. Dat ik graag alles onder controle heb, wil weten hoe alles van tevoren loopt en mezelf én het liefst anderen ook aan mijn strakke planning houd, komt ook hier tot uiting.

Mike is niet van zijn standpunt af te brengen. ‘Maart, tegenwoordig weten we alles. Bijna alles in het leven is maakbaar en voorspelbaar, laten we dit dan als een verrassing houden. Voor onszelf en de mensen om ons heen, dat is toch leuk?!’

Hmmpf, ik vind er niks aan. Ik houd niet van onzekerheid en ook niet als dingen niet gaan zoals ik het graag wil. Maar ik ga erin mee. Ik heb al een zoon uit een eerdere relatie, Boaz van drie. Dit is mijn tweede kindje en Mike zijn eerste. Hij mag kiezen, vind ik daarom. Uiteraard vind ik ook dat hij moet kiezen wat ik wil, dat we wél gaan weten wat het zal worden. Maar dat kiest hij niet. Meerdere malen heb ik geprobeerd om hem over te halen. Mijn moeder en zus hebben ook nog een paar pogingen gedaan. Maar tevergeefs.

Als we dan, eindelijk, op 14 oktober samen in de auto op weg zijn naar de echo in Alkmaar, fluistert Mike in m’n oor:

‘Verrassing, je mag weten wat het wordt.’

‘Echt?’ Blijer had hij me op dat moment niet kunnen maken. Ik heb ineens nog veel meer zin om erheen te gaan. Mijn moeder en Jacqueline, de moeder van Mike, rijden achter ons aan. We hebben ze meegevraagd.

De verloskundigepraktijk zit in het oude Elisabeth Ziekenhuis in Alkmaar, een statig pand in jaren 30 stijl. Ondanks dat het al half oktober is, is het heel warm. Lichtelijk bezweet stap ik in de lift. De rest gaat met de trap, het is ook maar een verdieping hoger.

De gang hangt vol met geboortekaartjes. We hebben al een naam bedacht voor een jongetje en een meisje, toch kijk ik op alle kaartjes. Er zal maar net een naam tussen zitten, die nóg mooier is. We zitten vijf minuten te wachten als we naar binnen mogen.

Mirjam, de echoscopiste plaatst de ‘scanner’ vol gel op mijn

buik en ik zie meteen zijn gezichtje. Een jongetje, denk ik bij mezelf. Ik weet het zeker. Het is een prachtig jongetje. Tranen springen in mijn ogen. Wat zal Mike trots en blij zijn, een zoon. Ik kijk schuin omhoog naar zijn gezicht om te kijken of hij al iets ziet en knijp zachtjes in zijn hand. Maar hij staart met open mond naar het scherm. De moeders zitten achter ons op een bankje. Ik hoor een snik van geluk.

Mirjam gaat het hele riedeltje af. ‘Dit zijn de hersentjes, heel keurig. Ik zie twee hersenhelften, precies zoals het hoort. Alles ziet er keurig uit.’

We hadden niets anders verwacht. Maar hoe langer haar verhaal wordt, hoe meer stiltes er vallen tussen de uitleg over de verschillende organen.

Mijn moeder en Jacqie babbelen lekker door over alle vlekken die ze zien op het scherm.

‘Willen jullie heel even stil zijn?’ vraagt Mirjam, ‘ik moet me even goed concentreren.’

Ik houd mijn adem in.

‘Ik zie iets wat ik niet helemaal kan plaatsen...’, gaat ze verder. ‘Hier, in de borstkas bij de rechterlong van het kindje, zit een zwart vlekje. Ik weet niet wat het is, maar het hoort daar niet. Het lijkt op vocht, maar ik weet het niet zeker en ik weet ook niet waarom het daar zit.’

Ik lig doodstil op de behandelbank en ik snap niet helemaal wat ze zegt. Alles was toch goed, denk ik. We hebben toch net een half uur lang alleen maar gehoord hoe keurig alles eruit ziet? Wat maakt één klein zwart vlekje dan uit? Eén vlekje!? Lekker belangrijk!

‘Maaaaa, verder ziet alles er inderdaad heel mooi uit. Willen jullie weten wat het wordt?’ vraagt ze op een onbezorgde toon.

Hoe anders had ik me dit voorgesteld. ‘Eh ja, dat willen we wel’, stamelen we een beetje.

‘Wat denken jullie zelf?’ kletst Mirjam vrolijk verder, alsof er niks aan de hand is.

‘Ik weet het’, zegt Jacq, ‘een meisje.’

‘Nee hoor, het is een jongetje,’ reageert Mirjam.

We zijn nog steeds beduusd.

‘Tja, dit is niet iets dat ik verder kan vervolgen’, zegt Mirjam als ze de scanner opbergt en mij een papiertje geeft om de gel van mijn buik te vegan. ‘Ik adviseer jullie om een echo aan te vragen bij het ziekenhuis. Jullie zouden hier in Alkmaar naar het MCA kunnen gaan, maar ik denk dat zij jullie meteen doorsturen naar een academisch ziekenhuis, zoals het AMC of het VU. Dus het is slimmer om daar meteen maar heen te bellen. Ik zal de verloskundige nu ook meteen bellen om wat uitleg te geven.’ Ze belt. Ik zit nog steeds met mijn T-shirt omhoog op de behandelbank en hoor het telefoongesprek aan. ‘Nee, ik weet niet wat het is. Bij de rechterlong zie ik iets wat ik niet kan plaatsen, ja maak maar een doorverwijzing, zo snel mogelijk inderdaad. Ja. Nee. Hmmhmm, ja oké.’

Ik voel de brok in mijn keel groeien, terwijl er honderden gedachten door mijn hoofd schieten. Ik zie mezelf een beetje onhandig mijn buik schoonvegan, net alsof ik naar iemand anders kijk.

‘Oké, maar wat kán het zijn?’ vraag ik als ze opgehangen heeft. ‘Je hebt toch wel éinig idee?’

‘Ik weet het niet, ik kan het echt niet zeggen.’ Ze kijkt me serieus aan.

Jeetje, denk ik geïrriteerd, jij bent hier toch de echoscopiste. Dit is toch jouw werk, hoezo weet je dan niks? Lekker professioneel.

‘Maar... is het levensbedreigend?’ vraag ik met een klein stemmetje terwijl ik mijn hart in mijn keel voel.

‘Dat kan ik niet zeggen’, zegt ze weer.

Voor mij is dat op dat moment een dikke vette ja. Oké, dus mijn kind gaat dood, denk ik. Maar alles was toch goed? Wat is dit nou?

‘Als je iets zou móeten zeggen wat het misschien eventueel zou kunnen zijn, wát zou je dan zeggen?’ dram ik door. Ik moet het weten.

‘Tja, ik weet het niet’, zegt ze langzaam. ‘Ik, ik zag het maagje ook niet heel goed’, vervolgt ze nog langzamer. ‘Het kan zijn dat er een breuk in het middenrif zit en dat er wat organen zijn verschoven naar een plek waar ze niet horen.’

Een breuk in het middenrif... Ik krijg visioenen van mijn baby die geboren wordt terwijl de ene helft eruit komt en de andere helft blijft zitten. Wordt hij gehandicapt? Wordt hij geboren zonder maag? Moet hij voor altijd op bed liggen? Wordt hij ongelukkig? Er schiet van alles door mijn hoofd.

‘Maar eigenlijk kan ik dus echt niks zeggen’, vervolgt ze. ‘Probeer je niet te druk te maken’, zegt ze in een poging me gerust te stellen.

PROBEER. JE. NIET. TE. DRUK. TE. MAKEN. Zei ze dat echt? Hoe kan ik me in godsnaam niet meer druk maken? ‘Kan het ook niets zijn dan?’ vraag ik dan nog met een laatste beetje hoop als reactie op haar advies.

‘Nee, het kan niet niets zijn’, zegt Mirjam.

Het doodvonnis van mijn kind is zojuist getekend.

Als verdoofd verlaten we de behandelkamer. De gang zit vol met stellen. De wachttijd is inmiddels opgelopen tot een uur. Ze kijken ons verbaasd en nieuwsgierig aan. We lopen zonder wat te zeggen naar buiten en ik stap naast Mike in de auto. Ik wil naar huis. Jacqie en mijn moeder stappen bij elkaar in de auto en rijden weg. Ik heb het niet echt meer door, ik vergeet even dat er nog andere mensen op de wereld zijn.